

Имунизация

**за бебета веднага след първия
им рожден ден**

Въведение

Тази листовка съдържа информация за първата MMRV ваксина и ваксините PCV и MenB, които детето Ви трябва да получи веднага след навършване на една година. Ако желаете да обсъдите тази информация, моля, свържете се със своя лекар, здравен посетител или медицинска сестра. Можете също да посетите: pha.site/vaccinations или www.nidirect.gov.uk/childhood-immunisation

Вашето дете трябва да получи ваксините MMRV, PCV и МенВ веднага след първия си рожден ден (на възраст 12 до 13 месеца).

Какво е MMRV?

MMRV ваксината предпазва детето Ви от морбили (M), паротит (M), рубеола (R; немска морбили) и варицела (V; варицела). За деца, родени на или след 1 януари 2025 г., детето Ви трябва да получи една доза MMRV веднага след първия си рожден ден и втора доза на 18-месечна възраст. Откакто ваксините, съдържащи MMR, са въведени тук през 1988 г., броят на децата, заразени с тези болести, е спаднал до най-ниското ниво в историята.

Очаква се, че с добавянето на новия компонент срещу варицела, случаите на варицела в детска възраст ще намалее значително. Програмата ще намали случаите на тежко протичане на варицела, свързаните с нея усложнения и хоспитализациите.

Морбили, паротит, рубеола и варицела могат да имат сериозни усложнения.

Какво е морбили?

Морбили се причинява от много заразен вирус. Почти всеки, който се зарази, ще има висока температура, обрив и като цяло ще се чувства зле. Усложненията от морбили включват гръдни инфекции, припадъци (гърчове), енцефалит (инфекция на мозъка) и увреждане на мозъка. В много тежки случаи морбили може да доведе до смърт.

Какво е паротит?

Паротитът се причинява от вирус, който може да доведе до треска, главоболие и болезнени, подути жлези в областта на лицето, шията и челюстта. Това може да доведе до трайна загуба на слуха, вирусен менингит и енцефалит (възпаление и оток на мозъка).

Какво е рубеола?

Рубеолата (немска морбили) е заболяване, причинено от вирус. При децата обикновено е леко и може да остане незабелязано. Въпреки това, рубеолата по време на бременност е много сериозно заболяване за неродените бебета. То може сериозно да увреди зрението, слуха, сърцето и мозъка им. Това заболяване се нарича синдром на вродена рубеола (CRS).

Благодарение на имунизацията броят на случаите на морбили, паротит и рубеола е намалял. Въпреки това тези болести не са изчезнали и през последните години са регистрирани огнища на морбили в целия свят, включително в Обединеното кралство и Европа. Имунизирането на детето Ви с MMRV ваксина ще му осигури най-добрата защита.

Какво е варицела?

Варицелата е силно заразно заболяване, причинено от вирус. Варицелата е много често срещана и засяга повечето деца през детството, въпреки че можем да се заразим с нея за първи път на всяка възраст. Предава се чрез директен контакт между хора или индиректно чрез капчици във въздуха. Повечето случаи на варицела при деца са относително леки и заболяването преминава без необходимост от лечение от медицински специалист, въпреки че повечето деца се чувстват зле в продължение на няколко дни и пропускат 5 или повече дни от училище или детска градина. Възможно е родителите да се наложи да вземат отпуск от работа, за да се грижат за тях. При някои деца обаче варицелата може да доведе до усложнения, включително бактериална инфекция на кожни лезии и, в редки случаи, енцефалит (оток на мозъка), пневмонит

(белодробна инфекция) и инсулт. Тези усложнения могат да доведат до хоспитализация и в много редки случаи може да доведат до смърт.

MMRV има ли странични ефекти?

MMRV съдържа 4 отделни ваксини в една инжекция. Ваксините действат по различно време. Около 5 до 11 дни след имунизацията някои деца получават висока температура, развиват обрив, подобен на този при морбили, и губят апетит, тъй като частта от ваксината срещу морбили започва да действа.

В редки случаи, около 3 седмици след инжекцията, детето може да получи симптоми, подобни на тези при паротит (температура и подути жлези), тъй като частта от MMRV, отговаряща за паротита, започва да действа.

В редки случаи, в рамките на 6 седмици след ваксинацията може да се появи обрив от малки петна, наподобяващи синини, обикновено причинени от частта на ваксината срещу морбили или рубеола. Ако се появи, заведете детето си на лекар.

След ваксинацията може да се появи лек обрив, подобен на варицела, в близост до мястото на инжектиране, но може да се появи и на други места. Този обрив не се нуждае от лечение и изчезва от само себе си. Ако детето Ви получи обрив, като предпазна мярка избягвайте близък контакт с хора, които са по-уязвими към инфекция с варицела, като например хора с отслабена имунна система, бременни жени, които никога не са боледували от варицела, и новородени, чиито майки не са боледували от варицела.

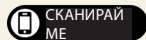
Въпреки това, вероятността от заразяване с варицела от този обрив след поставянето на MMRV ваксината е изключително ниска.

Приблизително 1 на 1000 души ще получи гърч, причинен от висока температура (вижте страница 14 за информация как да лекувате висока температура). Няма доказателства, че това причинява дългосрочни проблеми. Дете, което е болно от морбили, е пет пъти по-податливо на гърчове в резултат на заболяването (5 на 1000).

Ваксините също могат да предизвикат алергични реакции. Те са много редки, по-малко от 1 на един милион имунизации. Въпреки че тежките алергични (анафилактични) реакции са тревожни, когато се появят, хората, които поставят ваксини, са обучени да се справят с анафилактични реакции и лечението води до бързо и пълно възстановяване.

В редки случаи децата могат да развият енцефалит (оток на мозъка) след MMRV ваксината. Ако обаче неваксинирано дете се зарази с морбили, вероятността да развие енцефалит е много по-висока.

Родителите и обгрижващите лица могат също така да докладват за подозирани странични ефекти от ваксини и лекарства чрез програмата Yellow Card (Жълта карта).

Това може да бъде направено на адрес mhra.yellowcard.gov.uk или чрез обаждане на горещата линия на Yellow Card на **0800 731 6789**. Можете също да съобщите за подозирани странични ефекти на същия уебсайт или като изтеглите приложението Yellow Card.

Сравненията между страничните ефекти на MMRV и страничните ефекти на морбили, паротит, рубеола или варицела показват, че ваксината е много по-безопасна от самите заболявания.

Факти за MMRV ваксината

- MMRV ваксината предпазва децата от морбили, паротит, рубеола и варицела.
- За повече от 40 години в около 100 страни са били поставени над 500 милиона дози MMR. Има отлични резултати относно безопасността. Няма доказателства за връзка между MMR и аутизъм.
- Отделното прилагане на ваксините може да бъде вредно. По този начин децата са изложени на риск от заразяване с морбили, паротит, рубеола или варицела.
- Там, където MMRV е налична, никоя страна не препоръчва всички ваксини да се поставят поотделно.
- Въпреки че една от MMRV ваксините съдържа свински желатин, има и алтернатива. За информация се обърнете към своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител.
- В годината преди въвеждането на MMR ваксината в Обединеното кралство 86 000 деца се разболяват от морбили, а 16 от тях умират. Поради ниското ниво на ваксинация, наскоро в Обединеното кралство и Европа имаше избухване на епидемия и няколко деца загинаха.

Проследявани ли са децата достатъчно дълго след ваксинирането с MMR, за да се знае, че ваксините са безопасни?

Комбинираните MMR ваксини се прилагат от над 40 години и са използвани над 500 милиона дози. Безопасността ѝ е внимателно наблюдавана в много страни и е доказано, че е високо ефективна ваксина с отлични резултати по отношение на безопасността.

MMRV е най-безопасният начин да предпазите детето си от морбили, паротит, рубеола и варицела.

Какво представлява ваксината MenB?

Тази ваксина предпазва от заболяването MenB, което е най-разпространеният вид менингококова инфекция. Бебетата и малките деца са изложени на най-голям риск от тази болест. Тази доза се дава, за да се повиши защитата на Вашето дете срещу заболяването MenB.

Ваксината MenB има ли някакви странични ефекти?

Някои бебета може:

- да имат зачервяване, подуване или болезненост на мястото, където са получили инжекцията (то ще изчезне от само себе си в рамките на няколко дни);
- да са малко раздразнителни и да се хранят зле;
- да имат температура. За разлика от дозите ваксина MenB, които бебето Ви е получило на 8 и 12 седмици, не е задължително да давате течен парацетамол след тази ваксинация, за да контролирате развитието на температурата. Ако обаче детето Ви развие температура/ треска, трябва да го лекувате, както е показано на страница 14 от тази листовка.

Ваксината срещу MenB предпазва от повечето, но не от всички щамове на MenB, затова е важно да знаете какви признаци и симптоми да наблюдавате, вижте страници 15 до 17.

Какво представлява пневмококовата ваксина (PCV)?

Пневмококовата ваксина предпазва детето Ви от една от причините за менингит, а също и от други заболявания, като тежки ушни инфекции (отит) и пневмония, причинени от най-разпространените видове пневмококови бактерии. Тази ваксина не предпазва от всички видове пневмококова инфекция и не предпазва от менингит, причинен от други бактерии или вируси. Преди тази доза PCV, точно след първия рожден ден, детето Ви вече трябва да е получило една доза PCV на 16-седмична възраст.

Какво е пневмококова инфекция?

Пневмококовата инфекция е една от най-честите причини за менингит, но тя също така причинява тежки ушни инфекции, пневмония и някои други сериозни заболявания.

PCV има ли някакви странични ефекти?

От всеки 10 имунизирани бебета, едно или две могат да получат подуване, зачервяване или болезненост на мястото на инжекцията или лека температура (вижте раздела „Как се лекува висока температура“ на страница 14).

Много рядко ваксината може да предизвика алергична реакция, като обрив или сърбеж, засягащ част или цялото тяло. Още по-рядко децата могат да имат тежка реакция в рамките на няколко минути след имунизацията, причиняваща затруднено дишане и евентуално колапс.

Това се нарича анафилаксия. Според скорошно проучване, на всеки милион имунизации се съобщава по-малко от 1 случай на анафилаксия. Въпреки че алергичните реакции могат да бъдат тревожни, лечението води до бързо и пълно възстановяване.

Въпроси, които може да имате

Има ли някакви причини, поради които детето ми не трябва да бъде имунизирано с MenB, MMRV и PCV?

Има много малко причини, поради които детето Ви не трябва да бъде имунизирано. Трябва да уведомите своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител, ако детето Ви:

- има много висока температура или треска;
- е получавало конвулсии или гърчове;
- е получило лоша реакция към някоя имунизация;
- има тежка алергия към нещо;
- има нарушения на кръвосъсирването;
- е получавало или в момента получава лечение за рак;
- има някакво заболяване, което засяга имунната система (като левкемия, ХИВ или СПИН);

- приема лекарства, които влияят на имунната система (например, високи дози стероиди или лечения, прилагани след трансплантация на органи или при рак);
- има някакво друго сериозно заболяване.

Това не винаги означава, че детето Ви не може да бъде имунизирано, но помага на лекаря или медицинската сестра да преценят кои са най-подходящите имунизации за Вашето дете и дали е необходимо да Ви дадат други съвети. Семейната анамнеза за заболявания никога не е причина детето да не бъде имунизирано.

Не би ли било по-добре децата да получават ваксините поотделно?

Не, даването на ваксините поотделно би означавало повече инжекции и би оставило децата изложени на някои от болестите за по-дълго време. Тези заболявания могат да бъдат сериозни и дори фатални.

Безопасно ли е да се поставят няколко различни ваксини по време на едно посещение (комбинирани ваксини)?

Да, безопасно е да се поставят няколко различни ваксини по време на едно посещение. Комбинираните ваксини са толкова безопасни и ефективни, колкото и индивидуалните ваксини.

Получаването на няколко ваксини или комбинирани ваксини при едно посещение е важно, за да се предпазят децата от различни заболявания възможно най-рано. Това също улеснява навременното приемане на препоръчаните дози.

Приемането на няколко дози също така не претоварва имунната система. Теоретично, детето може да реагира ефективно на около 10 000 ваксини едновременно. Нашата имунната система може и лесно се справя с броя ваксини, прилагани в рутинния имунизационен календар.

Какво ще стане, ако бебето ми получи висока температура след имунизация?

Страничните ефекти от детските ваксини са необичайни, обикновено леки и изчезват бързо. Някои бебета могат да получат повишена температура или треска (над 37,5 °C). Ако лицето на бебето Ви е горещо на допир и изглежда зачервено, то вероятно има температура. Трябва да измерите температурата му с термометър.

Високата температура е доста често срещана при бебета и деца. Те често я получават при инфекции. Понякога температурата може да предизвика гърч при бебето. Всякаква температура може да предизвика това, независимо дали е причинена от инфекция или ваксина. Затова е важно да знаете какво да правите, ако бебето Ви има висока температура. Не забравяйте, че високата температура по-често се причинява от болести, отколкото от ваксини.

Как се лекува висока температура

1. Охладете бебето, като се уверите, че:
 - не е облечено с твърде много дрехи или завито с твърде много одеяла;
 - стаята, в която е, не е прекалено гореща (не трябва да е и студена, само приятно прохладна).
2. Давайте му много хладки напитки.
3. Дайте му парацетамол за бебета (поискайте такъв без захар). Прочетете внимателно инструкциите на бутилката и дайте на бебето си правилната доза за неговата възраст. Може да се наложи да дадете втора доза четири до шест часа по-късно.

Не забравяйте, че никога не трябва да давате лекарства, съдържащи аспирин, на деца под 16-годишна възраст.

Обадете се незабавно на лекар, ако детето Ви:

- има много висока температура (39°C или повече);
- получи гърч.

Ако детето Ви получи гърч, положете го на една страна на безопасно място, защото тялото му може да има спазми или да се тресе.

Разпознаване на менингит и септицемия

Ваксините срещу MenB и пневмококи предпазват от менингит (причинен от бактерии от група B на менингококи) и септицемия (отравяне на кръвта). Има и други видове, за които няма ваксини, затова е важно да продължавате да следите за признаците и симптомите.

Менингитът може да причини оток на мозъчната мембрана. Същите микроби могат да причинят и отравяне на кръвта (септицемия). Бебе или дете с менингит или септицемия може да изпадне в тежко състояние в рамките на няколко часа. Ако не се лекуват, и двете заболявания могат да бъдат фатални. Ранните симптоми на менингит са леки и подобни на тези при настинка и грип, като повишена температура (37,5 °C и повече), раздразнителност, повръщане и отказ да се храни. По-долу са изброени някои от важните признаци, за които трябва да се внимава.

При бебетата основните признаци на **менингит** може да включват:

- висок, стенещ плач;
- раздразнителност при вземане на ръце;
- издута фонтанела (меко място на главата);

- сънливост и по-слаба реакция – трудно събуждане;
- отпуснатост и апатичност или скованост с резки движения;
- отказване на храна, повръщане;
- бледа, петниста или посиняваща кожа;
- висока температура;
- конвулсии или припадъци;

а основните признаци на **септицемия** може да включват:

- бързи или необичайни ритми на дишане;
- бледа, петниста или посиняваща кожа;
- висока температура със студени ръце и крака;
- треперене;
- повръщане, отказване на храна;
- червени или лилави петна, които не избледняват при натиск (направете теста с чаша, описан на страница 17);
- болка или раздразнителност от мускулни болки или силна болка в крайниците или ставите;
- отпуснатост;
- силна сънливост.

Къде мога да получа повече информация за менингита?

Фондацията за изследване на менингита (Meningitis Research Foundation) и Meningitis Now предоставят информация за менингита.

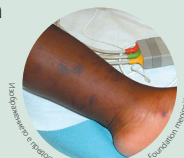
Обадете се на безплатната линия за помощ на Meningitis Now на 0808 80 10 388 (9:00 - 17:00 ч. понеделник - петък) или посетете уебсайта на **www.meningitisnow.org**

Обадете се на безплатната линия за помощ на Фондацията за изследване на менингита на 080 8800 3344 (9:00 - 17:00 ч. от понеделник - петък) или посетете уебсайта на **www.meningitis.org**

Можете също да потърсите съвет от своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител.

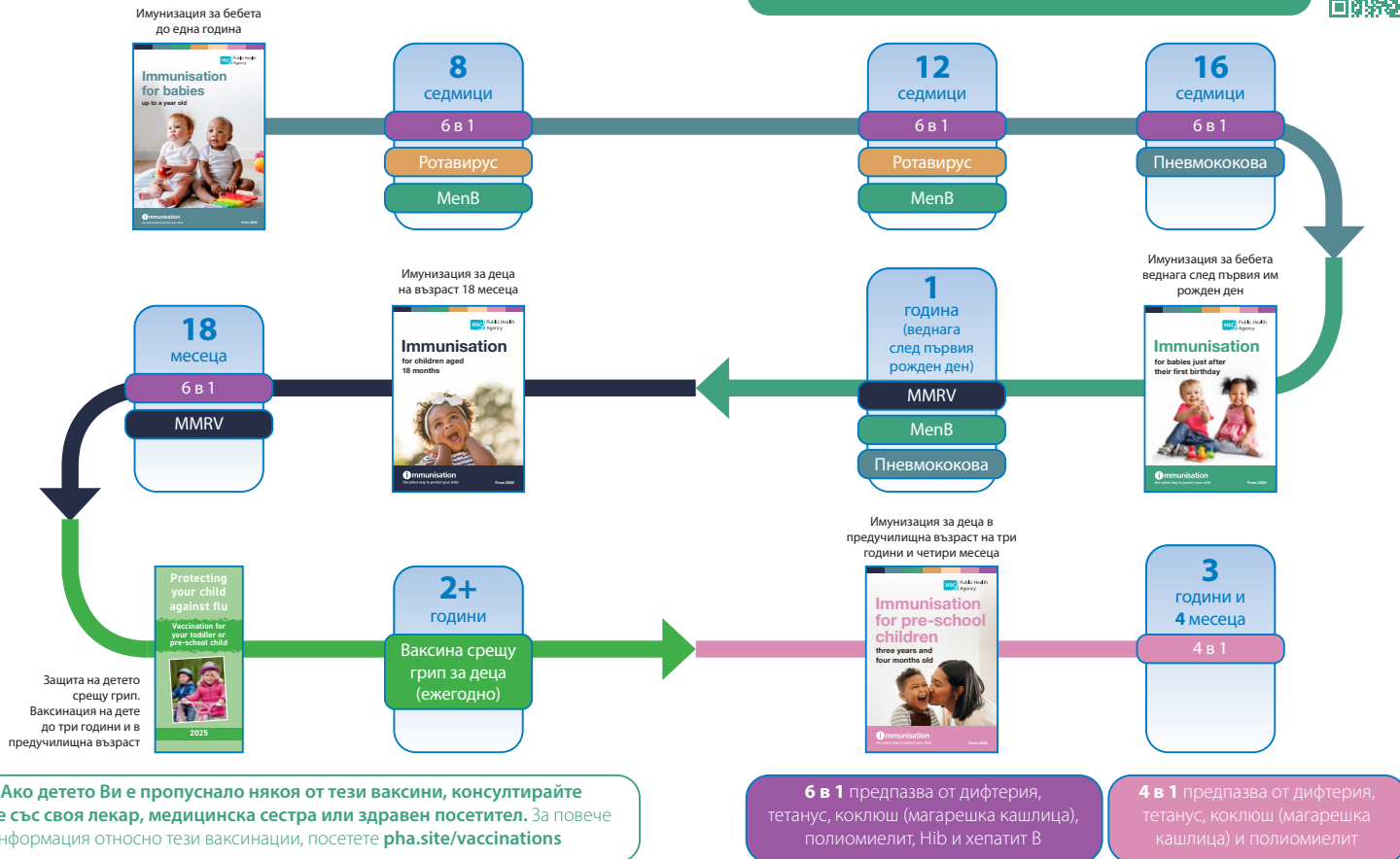
Ако притиснете стъклена чаша силно върху обрив при септицемия, обривът няма да избледнее. Ще можете да видите обрива през стъклото. Ако това се случи, незабавно потърсете лекарска помощ.

Обривът може да бъде по-трудно забележим върху черна или кафява кожа. Проверете по-бледите участъци като дланите на ръцете или стъпалата на краката, небцето, корема, бялото на очите или вътрешната страна на клепачите.

Календар за рутинна ваксинация в детска възраст

i Този календар е малко по-различен за бебетата, родени преди 31 декември 2024 г. Сканирайте QR кода или посетете nidirect.gov.uk/childhood-immunisation за повече информация.

i Ако детето Ви е пропуснало някоя от тези ваксини, консултирайте се със своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител. За повече информация относно тези ваксинации, посетете pha.site/vaccinations

Ако желаете допълнителна информация за имунизациите, посетете

pha.site/vaccinations

или

www.nidirect.gov.uk/childhood-immunisation

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

Тази информация е адаптирана от първоначално разработена информация от Агенцията за здравна сигурност на Обединеното кралство и се използва съгласно Open Government Licence v 3.0